

Dosarul nr. 2ra-1362/22
2-21141788-01-2ra-26092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. A. Brăgaru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

ÎNCHEIERE

14 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Teleche împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Ministerul Justiției, a fost admis apelul declarat de către Tatiana Teleche și s-a modificat hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

constată:

La 23 septembrie 2021 Tatiana Teleche a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 05 septembrie 2017 a depus cererea de chemare în judecată cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei penale privind acuzarea ei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. b), d) din Codul penal și repararea prejudiciului moral în mărime de 150 000 lei din bugetul de stat.

A menționat că, prin hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de către

Tatiana Teleche împotriva Ministerului Justiției al RM, s-a constatat încălcarea dreptului Tatianeii Teleche la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea acesteia de comiterea infracțiunilor stabilite de art. 191 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. b), d) din Codul penal și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al RM în beneficiul Teleche Tatianeii suma de 40 000 lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea cauzei în termen rezonabil, în rest acțiunea civilă a fost respinsă.

Reclamanta a susținut că, prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către aceasta și s-a modificat hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea încasării prejudiciului moral, fiind mărită suma de la 40 000 lei până la 70 000 lei.

A comunicat că, prin încheierea din 03 iulie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul Tatianeii Teleche a fost considerat inadmisibil.

Recurenta a precizat că, i-a fost admisă cerința cu privire la repararea prejudiciului moral pentru examinarea cauzei penale din data de 22 noiembrie 2005-data primei audieri în calitate de martor, până la data de 19 iunie 2017-rejudecarea cauzei în apel.

A mai indicat că, ulterior, examinarea cauzei penale a continuat, iar prin decizia din 27 februarie 2018 a Curții Supreme de Justiție cauza penală a fost trimisă la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a concretizat că, pe rolul Curții de Apel Chișinău cauza penală s-a aflat de la 10 aprilie 2018 până la 13 aprilie 2012, iar decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost contestată cu recurs de către toți participanții la proces și se află pe rolul Curții Supreme de Justiție.

A invocat că, prin prezenta cerere solicită constatarea încălcării dreptului la examinarea cauzei penale în termen rezonabil și repararea prejudiciului moral în mărime de 36 000 lei pentru perioada examinării cauzei penale începând cu data de 20 iunie 2017 până la data înaintării prezentei acțiuni.

Reclamanta a susținut că, din conținutul hotărârii din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, procedurile penale în privința sa au început la data de 22 noiembrie 2005 și instanța de fond a constatat că audierea ei în calitate de martor în propria cauză penală i-a afectat substanțial drepturile.

A specificat că, la data înaintării prezentei acțiuni, încă se mai afla în proces de examinare a cauzei penale datorită casărilor succesive cu trimiterea cauzei la rejudecare și respectiv, s-au împlinit 15 ani și 7 luni.

Reclamanta a comunicat că se află într-o stare de incertitudine și frică privind viitorul său și al familiei și se confruntă cu un sentiment de nedreptate.

Cât privește quantumul prejudiciului moral, reclamanta a afirmat că a fost calculate conform jurisprudenței CtEDO, cauza Caleja contra Letoniei, din care rezultă că suma de 4 000 euro pentru 9 ani și 10 luni este echitabilă suferințelor reclamantei (33,89 Euro pentru o lună), astfel consideră că pentru 52 de luni ar urma să primească o despăgubire în mărime de 1 762 Euro sau 36 000 lei.

A solicitat reclamanta, constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale și reparare prejudiciului moral în mărime de 36 000 lei.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

acțiunea s-a admis parțial. S-a constatat încălcarea dreptului Tatianeii Teleche la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea acesteia de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal pentru perioada de la 14 decembrie 2018 până la 23 septembrie 2021. S-a încasat din contul bugetului de stat al Republicii Moldova prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Tatianeii Teleche prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Instanța de fond a apreciat critic argumentul reprezentantului Ministerului Justiției cu privire la depășirea termenului de prescripție prevăzut de art. 3 alin. (2) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 și a notat că, în decizia de inadmisibilitate a Curții Constituționale nr. 45g/2019, Curtea se specifică faptul că „având în vedere faptul că scopul Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 îl reprezintă instituirea unui remediu efectiv, în sensul Convenției Europene, Curtea menționează că prevederile acestei Legi ar trebui interpretate în vederea asigurării protecției efective a dreptului la judecarea într-un termen rezonabil a cauzei și a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Astfel, dacă Curtea Europeană a menționat că respectarea termenului rezonabil de judecare a cauzei se referă la întreaga procedură și la toate căile de atac prevăzute de dreptul național, în ansamblu, Curtea nu întrevide vreun motiv pentru care termenul intentării acțiunii referitoare la constatarea încălcării acestui drept ar trebui calculat de la o etapă prealabilă epuizării tuturor căilor de atac prevăzute de lege, adică înainte ca hotărârea să devină irevocabilă.”

Instanța de fond a constatat că, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, care este statul Republica Moldova, nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea examinării cauzei penale în termenul rezonabil pentru a asigura o finalitate a procedurii judiciare, din care se reliefează o lezare a dreptului Tatianeii Teleche la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale, după cum instituie atât prevederile art. 6 § 1 al Convenției, cât și cele ale Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011.

În continuare, s-a reținut că prin hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a constatat încălcarea dreptului Tatianeii Teleche la judecare în termen rezonabil a cauzei penale privind învinuirea acesteia de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (4) din Codul penal și art. 361 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal și s-a încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul Tatianeii Teleche suma în mărime de 40 000 lei cu titlu de prejudicial moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei penale.

Iar prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost modificată hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral, majorându-l de la 40 000 lei până la 70 000 lei.

Instanța de fond a stabilit că, prin decizia din 13 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse ca nefondate apelurile procurorului, avocatului Ana Beriozkin în numele inculpatei Tatiana Teleche (Iurașco), inculpatei Angela Iurașco și avocatului Petru Bălănel în numele acesteia, părților vătămate SRL

„Transneogrup” și SRL „IQ-Impex” și avocatului Denis Ulanov în numele părții vătămate SRL „Neonila” și a fost menținută sentința din 27 septembrie 2013 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău. Iar potrivit răspunsului Curții Supreme de Justiție din 21 octombrie 2021 dosarul în privința Tatiane Teleche și Angela Iurașco a fost numit spre examinare pentru data de 15 decembrie 2021.

Prin urmare, instanța de fond a relevat că, după pronunțarea deciziei din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău potrivit căreia a fost modificată hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost mărită suma prejudiciului moral de la 40 000 lei pînă la 70 000 lei, cauza penală privind învinuirea Tatiane Teleche de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal a continuat să fie examinată și la data înaintării prezentei acțiuni, 23 septembrie 2021, cauza penală se afla pe rol la Curtea Supremă de Justiție, fiind contestată cu recurs decizia din 13 aprilie 2021 Curții de Apel Chișinău.

În asemenea circumstanțe, s-a constatat că perioada de la 14 decembrie 2018-23 septembrie 2021 constituie o durată excesivă de examinare a unei cauze penale, or ținând cont de faptul că cauza penală privind învinuirea Tatiane Teleche de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b) și d) din Codul penal a fost trimisă la rejudecare de patru ori la Curtea de Apel Chișinău.

Astfel incertitudinea unei soluții finale a instanței de judecată referitor la învinuirile penale aduse Tatiane Teleche constituie o lezare a drepturilor nepatrimoniale ale acesteia, fiind necesară o despăgubire care urmează a fi încasată din contul statului.

Instanța de fond a apreciat că, suma de 36 000 lei solicitată de către Tatiana Teleche în vederea reparării prejudiciului moral este exagerat de mare și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de aceasta prin tergiversarea examinării cauzei penale, care se află în examinare de la data de 03 martie 2009 și în privința căreia pînă la moment nu este o hotărâre judecătorească irevocabilă, din care considerente instanța a considerat că suma de 10 000 lei este rezonabilă.

La 15 decembrie 2021, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă.

La 03 ianuarie 2022, Tatiana Teleche, reprezentată de avocatul Ana Beriozchin a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, modificarea hotărârii primei instanțe și încasarea prejudiciului moral în mărime de 36 000 lei.

Prin decizia din 14 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a admis apelul declarat de către Tatiana Teleche și s-a modificat hotărârea din 14 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 10 000 lei pînă la 25 000 lei. În rest, hotărârea s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel instanța de apel a stabilit că, instanța de fond eronat a reținut începutul perioadei avute în vedere, 14 decembrie 2018, or, prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost majorat cuantumul prejudiciului

moral până la suma 70.000 lei, fără a fi modificată perioada constatată de prima instanță-11 ani 6 luni 27 zile.

În același timp, s-a apreciat critic argumentul Ministerului Justiției al Republicii Moldova că prin admiterea acțiunii, contrar prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 87/2011, se atestă o îngărădire a dreptului acestuia la un proces echitabil, care în calitate de exponent al Statului Republica Moldova, a fost în imposibilitate de a prezenta un raport motivat, respectiv, de a se expune asupra rezonabilității duratei procedurilor în baza raportului și prin urmare, de a-și exercita dreptul la apărare, în deplinătatea acestuia, or, acesta este unul formal, ce nu poate determina casarea hotărârii instanței, mai mult, Ministerul Justiției a solicitat acest raport numai de la Curtea Supremă de Justiție, nefiind limitat în dreptul de a solicita raportul invocat de la Curtea de Apel Chișinău, inclusiv și de a-l prezenta în apel în vederea contestării constatărilor primei instanțe.

În acest sens, s-a subliniat că, într-adevăr, în condițiile Legii nr. 87/2011, instanța de judecată care examinează în fond cauza prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar, însă aceasta eronat a fost interpretată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova în sensul solicitării raportului numai de la instanța la care se afla dosarul la momentul depunerii cererii de chemare în judecată.

Totodată, chiar și în situația prezentării unui raport motivat, atâta vreme cât Tatiana Teleche este la a doua cerere prin care solicită constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale respective, anterior, încălcarea acestui drept fiind constatată prin hotărârile emise în cadrul acțiunii înaintate de către aceasta împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, cu obiect similar, continuarea examinării cauzei penale privind învinuirea Tatianeii Teleche în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5), art. 361 alin. (2) lit. b), d) din Codul penal încă 4 ani, 3 luni și 3 zile fără o hotărâre finală, nu a schimbat în sens pozitiv tabloul factual stabilit anterior, prin urmare și lipsa acestuia nu a dus la soluționarea eronată a cauzei de către instanța de fond.

Instanța de apel a constatat că, cuantumului compensației prejudiciului moral acordat Tatianeii Teleche nu este într-un raport proporțional cu suma acordată acesteia prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, irevocabilă din 03 iulie 2019.

Astfel, raportând suma încasată prin decizia din 13 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău la perioada avută în vedere și, reținând perioada încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei penale în speța dată, instanța de apel a conchis asupra necesității modificării cuantumului prejudiciului moral în sensul majorării acestuia până la suma de 25 000 lei, care reprezintă o sumă rezonabilă și suficientă pentru compensarea pagubelor de ordin moral și corespunde criteriilor de despăgubire stabilite de CtEDO.

La 07 septembrie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul a indicat că, concluziile instanței de apel

derivă din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea cauzei în termen rezonabil, conform Legii nr. 87/2011.

A menționat că, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la efectuarea urmăririi penale în termen rezonabil, iar elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face printr-o lege specială. Actualmente, în practica națională o asemenea lege specială este Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul a susținut că, la momentul depunerii prezentei acțiuni, cauza supusă controlului rezonabilității duratei procedurilor, pretinsă de către intimat ca fiind încălcat termenul rezonabil de examinare, se afla în gestiunea Curții Supreme de Justiție. Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în dosarul nr. 1ra-1609/2021 a pronunțat decizia motivată la data de 28 iulie 2022.

A comunicat că, recepționând acțiunea intimatului, a solicitat ulterior Curții Supreme de Justiție întocmirea unui raport motivat, în vederea întemeierii poziției privind eventuala rezonabilitate/nerezonabilitate a duratei procedurilor.

Recurentul a specificat că, în calitate de răspuns la solicitarea unui raport, din partea Curții Supreme de Justiție a parvenit scrisoarea nr. 656 din 21 octombrie 2021, în care au fost expuse următoarele: „Prin urmare, solicitarea privind prezentarea unui raport motivat cu anexarea copiilor de pe dosar, în cauza Teleche Tatiana, nu ține de competența Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, deoarece acesta nu se regăsește în dispoziția art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87/2011, nefiind instanța care examinează cauza în fond. Astfel, Vă comunicăm că, dosarul în privința lui Teleche Tatiana și Iurașco Angela este numit spre examinare pentru data de 15 decembrie 2021”.

A afirmat că, această informație pertinentă urma a fi apreciată în coraport cu prevederile art. 3 din Legea nr. 87/2011, ce indică expres momentul intentării acțiunii de reparare a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Recurentul a invocat că, art. 3 alin. (2) din Legea nr. 87/2011 prevede că, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul examinării cauzei în fond sau în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a ordonanței procurorului de încetare a urmăririi penale sau de scoatere de sub urmărire penală ori a actului judecătoresc de dispoziție.

A notat că, nu pot fi reținute argumentele instanței de apel, în ceea ce vizează posibilitatea expedierii unei solicitări de raport, instanței de fond sau instanței de apel în timp ce dosarul se află în examinare la Curtea Supremă de Justiție. Or, practica Ministerului Justiției demonstrează că instanțele de judecată inferioare, atunci când recepționează solicitări de întocmire a rapoartelor în baza Legii nr. 87/2011 și constată că dosarul nemijlocit nu se mai află în gestiunea acestora, expediază o

scrisoare prin care informează despre instanța la care se examinează în prezent dosarul, cu mențiunea readresării solicitării de întocmire a raportului motivat către instanța care are în gestiune dosarul.

Mai mult decât atât, recurentul a subliniat că, nu este reglementată o asemenea procedură de a ridica dosarul de la examinare, spre ex de la Curtea Supremă de Justiție și a-l expediat celorlalte instanțe, doar pentru a fi întocmit raportul motivat.

A mai susținut că, art. 4 alin. (4) din Legea nr. 87/2011 indică faptul că, cererea de chemare în judecată se examinează de instanța de judecată sesizată în cel mult 3 luni de la depunere sa, însă instanța de apel s-a eschivat de la analiza aprofundată a problematicii raportului motivat și a omis să efectueze un calcul al întregului proces de întocmire a unui raport motivat. Or, procesul de recepționare a demersurilor și scrisorilor de transfer și ulterior întocmirea raportului motivat, manifestă un risc asupra respectării termenului de examinare de 3 luni, iar această depășire generează noi acțiuni în baza Legii citate.

Recurentul a menționat că, prin admiterea unei asemenea acțiuni, contrar prevederilor Legii nr. 87/2011, poate fi vorba despre o îngrădire a dreptului Ministerului Justiției la un proces echitabil, care în calitate de exponent al statului Republica Moldova a fost în imposibilitate de a prezenta un raport motivat, respectiv de a se expune asupra rezonabilității duratei procedurilor și prin urmare, de a-și exercita dreptul la apărare.

A comunicat că, prin nerespectarea de către intimat a condiției temporale de înaintare a acțiunii în baza Legii nr. 87/2011, rezultă și imposibilitatea instanțelor de a constata o încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil a unei cauze, ce în virtutea legii precitate nu poate fi supusă la această etapă controlului rezonabilității duratei procedurilor.

Recurentul a reiterat că, acest fapt nu reprezintă o îngrădire a art. 6 din Convenție, persoana având posibilitate de a pretinde caracterul nerezonabil al procedurilor la faza de recurs, în decursul a 6 luni de la intrarea în vigoare a actului judecătoresc de dispoziție.

Prin notificarea din 26 septembrie 2022 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 176).

Referință nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, copia deciziei contestate, prin intermediul poștei electronice, la data de 07 septembrie 2022. (f.d. 162).

Astfel, recursul declarat la 07 septembrie 2022 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat asupra deciziilor instanței de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura

admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic